

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ครกหิน

๑. ขอบข่าย

๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะครกและสากที่ทำจากหินอัคนีเท่านั้น

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

๒.๑ ครกหิน หมายถึง เครื่องใช้ที่ประกอบด้วยครกและสากที่ทำจากหินอัคนี เช่น หินแกรนิต หินบะซอลต์ใช้สำหรับตำ หรือโขลก อาจมีการเคลือบผิวด้านนอกด้วยสารเคลือบเงา เช่น แล็กเกอร์

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ ครกและสากต้องมีรูปร่าง รูปทรง ความลึก และความหนาได้สัดส่วนเหมาะสมกับการใช้งาน

๓.๑.๒ ผิวครกด้านนอกอาจเรียบ หรือขรุขระเนื่องจากการสกัด ปราศจากตำหนิ เช่น รอยแตก รอยร้าว รอยกระเพาะ

๓.๑.๓ ผิวครกด้านในต้องเรียบ ไม่ขรุขระ

๓.๑.๔ ก้นครกด้านนอกต้องเรียบ เมื่อวางครกกับพื้นแล้วต้องมั่นคง

๓.๑.๕ ผิวสากต้องเรียบ ไม่ขรุขระ

เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๖.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และไม่มีลักษณะใดได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม จากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๓.๒ การใช้งาน

ครกและสากเมื่อใช้ตำหรือโขลก จำนวน ๑๐ ครั้งแล้ว เนื้อหินต้องไม่กะเทาะออกมา

๓.๓ สารเคลือบเงา

๓.๓.๑ ครก หากใช้สารเคลือบเงาให้ทำได้เฉพาะด้านนอกตั้งแต่ฐานครกไปจนถึงขอบบนของครก และต้องไม่ทาสารเคลือบเงาที่บริเวณปากครกและด้านในครก

๓.๓.๒ สาก หากใช้สารเคลือบเงาให้ทำได้เฉพาะด้านบน โดยต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของความยาวสากเมื่อวัดจากปลายด้านบนลงมา และจะมีเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน ๑.๐ เซนติเมตร

๔. เครื่องหมายและฉลาก

- ๔.๑ ที่ฉลากครกหินทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อขนาด พร้อมทั้งระบุหน่วยวัด
  - (๒) ชื่อผู้ทำ หรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๕. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๕.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ครกหินที่ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๕.๒ การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๕.๒.๑ การชักตัวอย่าง
ให้ชักตัวอย่างครกหินโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน ๒ ตัวอย่าง
  - ๕.๒.๒ เกณฑ์ตัดสิน
ตัวอย่างครกหินทุกตัวอย่างเมื่อตรวจสอบแล้วต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ และ ข้อ ๔. จึงจะถือว่าครกหินรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๖. การทดสอบ

- ๖.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป
- ๖.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบครกหินอย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนแยกกันตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
  - ๖.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนนให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

(ข้อ ๖.๑.๒)

ลักษณะที่ ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)				
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	รูปร่าง รูปทรง ความลึก และความหนา ได้สัดส่วนเหมาะสมกับการใช้งาน	๒๐-๑๗	๑๖-๑๓	๑๒-๙	๘-๕	๔-๑
	ผิวครกด้านนอกเรียบ หรือขรุขระ เนื่องจากการสกัด ปราศจากตำหนิ	๑๐-๙	๘-๗	๖-๕	๔-๓	๒-๑
	ผิวครกด้านในเรียบ ไม่ขรุขระ	๒๐-๑๗	๑๖-๑๓	๑๒-๙	๘-๕	๔-๑
	ก้นครกด้านนอกเรียบ วางกับพื้นแล้ว มั่นคง	๑๐-๙	๘-๗	๖-๕	๔-๓	๒-๑
	ผิวสากเรียบ ไม่ขรุขระ	๒๐-๑๗	๑๖-๑๓	๑๒-๙	๘-๕	๔-๑

๖.๒ การทดสอบการใช้งาน ให้ตำหรือโหลกจำนวน ๑๐ ครั้ง แล้วให้ตรวจพินิจ

๖.๓ การทดสอบสารเคลือบเงา กรณีครกให้ตรวจพินิจ กรณีสากให้ใช้เครื่องวัดที่เหมาะสม ซึ่งวัดได้ละเอียดถึง
๑ มิลลิเมตร วัดจากปลายด้านบนลงมา ณ ตำแหน่งที่ให้ค่าสูงสุด

๖.๔ การทดสอบเครื่องหมายและฉลากให้ตรวจพินิจ